

SUOMEN VAPAA-AJAN-
KALASTAJIEN
KESKUSJÄRJESTÖ

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö
Vanha talvitie 2–6 A 11
00580 Helsinki
olli.saari@vapaa-ajankalastaja.fi

LAUSUNTO

20.3.2023

Varsinais-Suomen ELY-keskus
Kalatalouspalvelut
kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi

Viite Lausuntopyyntö sähköpostitse 10.2.2023 (VARELY/475/2023)

Asia Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestön (SVK) lausunto Karjaanjoen vesistön kalatalousalueen Lohjanjärveä koskevasta kalastuksensäätelyn hakemuksesta

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestön lausunto

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö (SVK) on tutustunut Karjaanjoen vesistön kalatalousalueen Lohjanjärveä koskevaan kalastuksensäätelyn hakemukseen ja lausuu hakemuksesta kunnioittavasti seuraavaa.

TAUSTAA

Karjaanjoen vesistön kalatalousalue on hakemuksellaan 16.1.2023 pyytänyt, että Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) asettaisi seuraavat kalastuskiellot ajalle 1.5.2023–1.5.2032 seuraavin perusteluin: **Lohjanjärven Moisionlahdella, Pappilanselällä, Ristiselällä ja Aurlahdella** viehekalastus, seisovat pyydykset sekä kalastus Hiidensalmen sillalta kielletty 1.5–30.6. Kalastus rannalta on mahdollista yleiskalastusoikeuden perusteella. Kalastusrajoitus haetaan ajalle 1.5.2023-1.5.2032, perusteluna kuhan lisääntymisen turvaaminen.

Hakija viittaa kalastusrajoitushakemuksessaan rannalta tapahtuvan kalastamisen sallimisessa yleiskalastusoikeuksin tapahtuvaan kalastukseen. Koska yleiskalastusoikeuksiin kuuluva viehekalastus esitetään kiellettäväksi ko. aikana, tarkoittanee hakija kuitenkin *maksuttomia* yleiskalastusoikeuksia, eli pilkintää ja ongintaa. Hakija ei myöskään hae kieltoa niiden rajoittamiselle veneestä harjoitettuna (yhtenevä käyttö- ja hoitosuunnitelmaan kirjatun toimenpide-ehdotuksen kanssa), joten SVK:n tulkinnan mukaan onginta ja pilkintä olisi sallittua myös veneestä (ja laitureilta) harjoitettuna.

SUOMEN VAPAA-AJANKALASTAJIEN KESKUSJÄRJESTÖN KANTA

Kalastuslain 53 § ja 54 § mukaan rajoitukset tai kiellot eivät saa rajoittaa kalastusoikeuden hyödyntämistä eikä heikentää mahdollisuutta hyödyntää yleiskalastusoikeuksia enempää kuin on välttämätöntä rajoituksen tai kiellon tavoitteen saavuttamiseksi ja toteuttamiseksi.

Lähtökohtaisesti SVK ei vastusta kuhan kutuaikaista rauhoittamista, kunhan se toteutetaan sekä **ajallisesti, että alueellisesti tarkkarajaisesti, muuta kalastusta tarpeettomasti rajoittamatta**. Viehekalastuksen kieltäminen Lohjanjärven Moisionlahdella, Pappilanselällä, Ristiselällä ja Aurlahdella kuhan kudun

turvaamiseksi ei kuitenkaan ole kalastuslain edellyttämällä tavalla mitoitettu toimenpide, vaan kieltä rajoittaa kalastusta tarpeettoman laajasti. ELY-keskuksella on kalastuslain 53 §:n mukaan toimivalta rajoittaa kalastusta, mikäli vesialueella esiintyy kalalaji- tai kanta, jonka elinvoimaisuus tai tuotto on heikentynyt tai vaarassa heikentyä taikka vesialue on keskeinen kalalajin tai -kannan lisääntymisen kannalta. SVK huomauttaa, ettei hakija ole esittänyt riittäviä tietoja, jotka osoittavat tarvetta kuhaan kohdistuvan kalastuksen rajoittamiselle haetussa laajuudessa. Hakemuksessa on vain todettu, että: ”rauhoitusaika on käyttö- ja hoitosuunnitelman tavoitteiden mukainen ja sillä haetaan turvaa kalakannan hoidon turvaamiseksi sekä kutualueeseen kohdistuvan häirinnän estämiseksi”.

Karjaanjoen vesistön kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelman mukaan: ”kuha on Lohjanjärven taloudellisesti merkittävin laji, jonka kanta on onnistuneiden kalastuksensääätelytoimenpiteiden ansiosta vahvistunut niin, että Lohjanjärvi on yksi maamme parhaista”. SVK korostaa, että hakija itse toteaa nykyisillä sääätelytoimenpiteillä saavutetun jo niin hyvän tilanteen, että kuhakantaa voidaan pitää yhtenä maamme parhaista kuhavesistä. SVK huomauttaa, että kuhan alamitan nosto vähintään 45 senttimetriin ja verkkojen minimisolmuvälin suurentaminen sen mukaisesti olisivat tehokkaampia hoitotoimenpiteitä petokalakantojen vahvistamiseksi. Alamitan nostaminen 45 senttimetriin on kirjattu käyttö- ja hoitosuunnitelmaan ehdotettavaksi kalastuksen sääätelytoimenpiteeksi sekä verkkojen minimisolmuvälin nostaminen 55 millimetriin koko järveä koskien. SVK vahvasti kannattaa, että ELY-keskus kuulee hakijaa alamitan noston ja solmuvälisäätelyn lisäämiseksi tähän hakemuskäsittelyyn.

Hakemukseen kirjatulla ”kutualueeseen kohdistuvalla häirinnällä” tarkoitettaneen käyttö- ja hoitosuunnitelman perusteella jigikalastusta. SVK toteaa, että sana häirintä tuskin oikein kuvaa harjoitettua pyyntimuotoa, mutta tiedostaa myös sen tehokkuuden kuhan kutuaikaan. Alueen käyttö- ja hoitosuunnitelman mukaan ”kuhan kutualueet sijaitsevat matalilla vesialueilla, joita ei kuitenkaan ole tarkemmin selvitetty”. SVK katsoo, ettei hakijan esittämän lähes 600 hehtaarin kalastuskieltoalueen tapauksessa täyty kalastuslain 53 §:n viimeisen momentin välttämättömyysvaatimusta, vaan hakijan tulee ensimmäisenä toimenpiteenä, ennen kalastuskiellon hakemista, kartoittaa tarkkarajaisesti alueiden tärkeimmät kutupaikat.

Lisäksi ehdotettu kieltäaika kattaisi toukokuun ohella koko kesäkuun, joka on tärkeä kesäkalastuskuukausi ja jonka aikaisella rajoittamisella on merkittäviä heijastevaikutuksia kalastonhoitomaksun lunastamishalukkuuteen. Paikallisesti tärkein huomio on kuitenkin se, että Lohjanjärvessä kuhan kutu, koiraiden vartiointivaihe mukaan lukien, sijoittuu selkeästi toukokuulle ja viileämpinäkin kesinä enintään vain hieman kesäkuun puolelle. Näin ollen on ylimitoitettua esittää rajoituksen ylettämistä kesäkuun loppuun saakka.

SVK toteaa yhteenvetona, että Lohjanjärvelle ehdotettu kieltäalue on tarkoitukseensa nähden ylisuuri ja kieltäaika liian pitkä. **SVK katsoo, ettei kalastuskiellon antamiselle haetussa alueellisessa ja ajallisessa laajuudessa ole esitetty riittäviä kalastuslain edellyttämiä perusteita, eikä ELY-keskuksella ole toimivaltaa rajoittaa kalastusta haetussa laajuudessa.** Sen sijaan, että kalastus laajalti kielletäisiin kaikilla Lohjan kaupungin lähimmillä vesialueilla jopa kahdeksi kuukaudeksi, tulisi hakijan tarkemmin ensiksi määrittää keskeisimmät lisääntymisalueet ja tässä vaiheessa keskittyä hakemaan ELY-keskukselta kuhan pyyntimitan nostoa ja verkkojen solmuvälisäätelyn yhtenäistämistä, jotka on toimenpiteinä käyttö- ja hoitosuunnitelmaan kirjattu.

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö ry

Marcus Wikström (lausunnon valmistelija)
kalatalousasiantuntija

Olli Saari
toiminnanjohtaja